

СЛАВА

ПОВРЕМЕННО ДУХОВНО СНИСАНИЕ

Излиза два пѣти въ мѣсеца

Кн. 2. Августъ 15. Год. I.

ИЗДАВА

Т. Х. Стаицевъ.

РУСЧЮКЪ

Въ печатницѣтъ на Дунавскѣтъ Область.

1871.

1/2 854

Достойнѣ благовѣствованію Христовѣ
жителствуйте. (Фил. 1. Ст. 27).

Имѣй заповѣди мои и соблюдай ихъ,
той есть любай ма: а любай ма возлюбленъ
будетъ Отцемъ моимъ, и азъ возлюблю его,
и явлюся емъ самъ. (Іоан. 14 Ст. 21)).

Церковь Бога жива, столпъ и утверждение
истины. (1. Тим. 3. Ст: 15).

Кн. 2.

АВГУСТЪ 15.

Год. I.

СЛОВО.

на Успеніе пресвѣта Богородица.

Благочестиви Христіани!

Винаги, когато ви виджъ, събрани въ този Божій домъ на общо моленіе, и помислжъ какъ радостно чякате да чуете нѣколко рѣчи върху днешнія день; то наможа да бѣда хладнокрѣвенъ, а да не ви испълнжъ желаніето, баремъ съ нѣколко речи.

Предъ всичко ми дохожда на умъ, какъ причината на днешното ви присѣдствіе въ този Божій домъ е празникътъ: Успеніе пресвѣта Богородица, когото свършва и слави нашата Православна църква, съ голѣмо тържество.

Нашата православна църква, призовава днесъ вѣрнитъ съ тія речи: *Приидите вѣрни ко гробу приступимъ Божія матере, и обимемъ сердцемъ и устнами и лицемъ чисто прикасающеся, почерпающе исцѣленія независтнія дари, отъ источника приснотекущаго.*

Днесъ са полага въ гробъ онлзи Пресвѣта Дѣва, която ся почита отъ Св. църква, — на която служжтъ непрестанно ангелитъ и архангелитъ, която ся е сподобила да роди превѣчнія Богъ и спасителя Господа Исуса Христа, която е Не-

бесна царица, която помага на всякъ вѣренъ Христіанинъ, и която въ всякій случай може да ни послужи за примѣръ.

Погледайте само, любезни Христіани, голѣмата смиренность на пресвѣта Богородица. Нейната смиренность е въ състояніе да утѣши оня, който е въ най голѣма жалость.— Азъ съмь служиня Божія — казала е тя на Ангелътъ когато ѝ казалъ: че тя ще роди сынътъ на превѣчния Богъ — Нейната пакъ невинность, чистота и святія животъ, сж въ състояніе да поправятъ най голѣмия развратникъ, само ако той размишлява върху вѣрвата. А какво да кажемъ върху нейнитѣ безбройни благодѣянія? — После възнесеніето Господне, пресвѣта Дѣва е живѣла още 15 год. на земѣта. Въ това растояніе, тя съ доброто си обхождание съ науката си и теплитѣ си молитви, распространила е христовата наука. Апостолитѣ винаги сж приемали различни наставленія отъ неж; а когато дойде врѣме да остави този врѣменій животъ и да ся пресели въ вѣчній, апостолитѣ жалостно сж плакали предъ неж; а тя имъ е казала да не плачатъ, но да ся радватъ за нейната смъртъ: Обѣща имъ какъ ще бѣде за винаги тѣхна заступница при Бога; и ги замоли да ѝ заровятъ тѣлото въ Гедсиманія при Елединската гора, гдѣто сж били заровени и нейнитѣ праведни родители Іоакимъ и Анна — Неплачете, говорила е тя на Апостолитѣ и ученицитѣ, които ся бѣха натрушали около постелката ѝ, защото азъ отивамъ при Сына си Бога... а когато проговорѣ съ него, ще го моля да ви бѣде защитникъ и утѣшителъ..

Апостолитѣ паднаха предъ неж съ сълзи на очитѣ, като ѣх хваляха и славяха, а тя ги благославяше.

Когато съмна 5 Августъ, запа иха са свѣщи въ Иовановата кѣща; Апостолитѣ захванаха да пѣятъ и да прославляватъ Бога, а пресвѣта Дѣва лежеше на една красна накичена постелка, като си чакаше блаженніѣтъ часъ. На единъ пѣтъ ся освѣтли съ Божественна свѣтлостъ сичката кѣща въ която лежеше, и самія Христосъ Богъ съ сичкитѣ си ангели и небесни сили яви ся на пречистата си майка, Съ най-голѣма любовъ гледаше Тя присвѣтлото лице на Сына си, и съ неизказана радость си предаде душата въ Неговитѣ рѣцѣ, безъ да осѣти нѣкои мъки.

Блаженната смъртъ на Божіѣта майка и чудното възкресеніе на нейното пречисто тѣло на небето, празнува ся на 15 Августа и ся имѣнува *Успѣніе*. То значи, какъ *смъртъта*, за пресвѣта Богородица е била единъ миренъ сънъ и радостно преминуваніе въ небесно блаженство.

Дай Боже, дето и ние съ добритѣ си дѣла, да можемъ да ся удостоимъ съ това твое вѣчно блаженство, за да Тѣх славиме, въ вѣки вѣковъ аминь.

Священникѣтъ и длѣжноститѣ му.

Іерей, е Гръцка речъ, и значи Священникъ. Священникѣтъ е човѣкъ освятенъ за да почита Бога; а Священникъ не ся имѣнува само за това, за дето е освятенъ съ благодатьта Божія за да принася Богу на жертва дарове, и да ги дава на вѣрнитѣ: но священникъ ся именува особено за това, защото е длѣженъ да живѣе свято, да мисли вѣрху Божественитѣ дѣла, да проповѣдва на стадото си словото Божіе, да бѣде примѣръ въ сичко което е добро, съ една рѣчь, да прави сичко онова, кое-

то е угодно Богу, а предъ лицето на чловѣцитѣ похвално. Христосъ спаситель казва: „*Тако да просвѣтитъ свѣтъ вашъ предъ чловѣки, іако да видятъ добрая дѣла ваша!*“

Званіето на священникътъ е свято и велико, а достоинството на священникътъ е високо; самъ Христосъ спаситель, именува священникътъ, за свой намѣстникъ, като казва: „*Онѣя които ви слушатъ, Мене слушатъ, а онѣя които ви презиратъ Мене презиратъ.*“

Съ високото достоянство на священникътъ, съединена е твърдѣ голѣма власть, власть, която нѣма никой отъ смъртнитѣ, освѣнъ священникътъ.

Когато е священническото званіе толкозь велико и свято, то тогазь трѣба онзи който ся удостои да бжде служителъ въ св. олтарь, да живѣе сходно съ званіето си, да има винаги най-голѣма пристойность и учтивость.

Да видиме прочее какви сж длѣжноститѣ на священникътъ.

Священникътъ е вѣстникъ на волята Божія; длѣженъ е прочее да проповѣдва на чловѣцитѣ волята Божія, не само въ черкова, но на всяко мѣсто, т. е. гдѣто има събрани вѣрни въ името Божіе споредъ съвѣтътъ на св. Апостоль Павелъ: *Проповедуй слово, настой благовременѣ и безвременѣ, обличи, запрети, умоли со всякимъ долготерпеніемъ и ученіемъ.*

При проповѣдваніето на словото Божіе, священникътъ трѣба да пази, да не говори такива слова, които сж безполезни.

Священникътъ е длѣженъ да живѣе целомудренно, свято и непорочно, и да не съблазнява никого отъ вѣрнитѣ, не съ словото си, нето съ

дѣлото си. Апостолъ Павелъ казва: „Той естѣ совершенъ мужъ и иже во словѣ не согрѣшитъ.“

Споредъ както ся наслаждаватъ Ангелитѣ отъ лицезрѣніето Божіе, като служатъ и хвалятъ Бога непрестанно, тѣй сѣщо длъженъ е и священникътъ, да дохожда сѣкій день въ черкова на служба, и съ искрено сърдце да служи Богу и да принася безкрѣвни жертви за народа; а не да бърза, и да прѣскача, само и само да свърши колкото е възможно по скоро за да излѣзе отъ черкова. Такива престѣпленія, които ся случаватъ да прави священникътъ много пѣти, даватъ причина на съблазненіе, и тогазъ нетрѣбва да ся чудимъ, когато чуемъ нѣкой да говори: чи това или онова не е нужно. Небреженіето на священникътъ, и неточното извършваніе на службата Божія, сѣ причина на всяко зло.

(слѣдва).

Защо е сътворенъ човѣкътъ?

„Скажи миѣ Господи,
пѣтъ, въ онѣже пойдѣ.“

Защо сме ся родили? това е едно отъ най-важнитѣ питанія въ чловѣческія животъ. Ако не знаемъ това, тогазъ неможемъ да си постигнемъ цѣльта за която живѣемъ и ся трудимъ на земьта; освѣнь това непрестанно би грѣшили и предъ Бога и предъ съвестьта си. Жалостно е наистина, за дето смчки осѣщаме и разумѣваме голѣматъ важность на това питаніе, а не са обрашаме къмъ Бога за рѣшеніето му. Богъ твърдѣ ясно ни показва въ словото си, не само цѣльта, зашто сме ся родили, но и правія пѣтъ къмъ неж. . . *Святти будите яко Азъ святъ Господъ Богъ вашъ. Всяко*

сътвореніе на свѣта, трѣбва да бѣдо най-напрѣдъ онова, което е споредъ сътвореніето си, прочее и всякій човѣкъ, прѣдъ всичко трѣбва да е човѣкъ. Богъ ни е обдарилъ съ извѣстни сили, способности и закони, а ние сме длѣжни да пазимъ неповредимо сичко тѣй, споредъ както ни го е далъ; съ единъ рѣчь ние сме длѣжни да живѣемъ и да работимъ тѣй, споредъ както ни заповѣдатъ законитѣ на свѣстѣта и на сърдцето. Тогазъ ще можемъ да ся назовемъ човѣци, и пълно ще отговоримъ на цѣльта си, за която сме създадени. Ако живѣемъ споредъ моралнитѣ закони, ние ще можемъ да си постигнемъ цѣльта най-лесно.

Винаги трѣбва да имаме на умътъ си, какъ сме ние братія помѣжду си, като дѣца на единъ небесній Отець, който ни е далъ животъ.— Сички сме равни по природата и по силитѣ и по способноститѣ и имаме едно начало и единъ конецъ. А за дето ни е Богъ наградилъ съ различни способности, това е за това, за да помагаме единъ на друго и съ това да усъвършенствуваме дружествениѣтъ животъ.

Иисусъ Христосъ е казалъ на ученицитѣ си: *О семъ разумѣютъ вси, яко мои ученици есте, аще любовь имате мѣжду собою.*— Сички сме сътворени колкото за себе си, толкози и за другитѣ. Въ природата сичко е съединено едно съ друго; тѣй сжщо трѣбва да бѣде и между насъ, защото ние сме най-съвършено сътвореніе Божіе и съ разумъ обдарени, заради това трѣбва да бѣдемъ въ сичко като оглѣдало.

Нашето назначеніе ся състои и въ любовь къмъ Бога: *Возлюбиши Господа Бога твоего всѣмъ сердцемъ твоимъ, и всею душею твоею и всѣмъ*

умомъ твоимъ и всею крѣпостію твоєю. Той е нашъ сътворителъ, който ни е далъ животъ и сичкитѣ съвършенства на душата и на тѣлото.—Той е нашъ отецъ—промислителъ, който ся грижи за насъ. А можемъ ли да не го почитаме и обичяме? какъ да не ся отзовемъ на Апостолскія гласъ: *Прославите убо Бога въ тѣлесихъ ватихъ и въ, душахъ вашихъ, яже суть Божія* (1. Кор. 6. Ст. 20). Богъ, отъ друга страна, Той е последнята цель на нашето усъвършенствованіе и стремленіе. Като сме сътворени по неговія образъ и подобіе, приближаваме ся къмъ него и тѣлесно и духовно въ Него намѣрваме спокойствіе за *умътъ си*, които ся мъчи непрестанно за истинната и правдата, — за *волютъ си*, която търси добро и съвершенство въ свѣтътъ,—за нашитѣ сърдечни осѣщанія които търсятъ любовь и блаженство. Той съ безкрайната си любовь и милость, за спасеніето ни, не е жалилъ нето рожденія си Синъ, нъ и него даде на жертва: *да всякъ вѣруай въ онъ не погибнеть нъ иматъ животъ вѣчный*. Той ни проводи и Святія Духъ, който да влѣе въ сърдцата ни благодатнитѣ си дарове, които би насъ освѣтили ти за будущія животъ приготвили. Най послѣ Той —Небесній нашъ Отецъ,—приготвилъ е за насъ още отъ сътвореніето на свѣта, вѣчно обиталище и съ отворени ржци чака за да му отидемъ и да го прославимъ. А за толкози милости и добрини, зеръ не би било грешно и не почтенно отъ нашата страна, да не го обичяме, да не жертваме сичкото си същество и тѣлесно и духовно за Него и за прославленіето на неговото пресвѣто име? —

Тамъ, въ вѣчното обиталище при нашія сътворителъ и Гос подъ, тамъ сички ще си пости-

немъ цѣльта; но ще ѝ постигнемъ само въ този случай, ако ся грижемъ на този свѣтъ за Него,— сирѣчь, ако живѣемъ тукъ за себе си—за да бждемъ свѣти и свършени, за ближнитѣ си,—заради тѣхното собствено добро; а главното е за Бога — заради прославленіето на неговото свѣто име. Трѣба прочее да имаме на умѣтъ си винаги тѣзи тройна цѣль на роженіето си, и да ся трудиме за точното ѝ изпълненіе, и тогазъ ще покажемъ съ дѣлата си защо сме сътворени.

ПРАВОСЛАВНА ЧЕРКОВА.

Истинската Православна черкова е само една, но е разделена на частни; а народитѣ които принадлежатъ на неѣ, и които живѣятъ въ разни държави сж: Българи, Руси, Сърби и Гърци. Сичкитѣ тия черкови сж православни, защото въ сичкитѣ съществува една и сѣща вѣра православна. Всяка една отъ реченнитѣ православни черкови, е свѣта, съ науката си, съ свѣщеннодѣйствието си, съ Богослуженіето си, съ Иерархіята си и управленіето си. Всяка една съчинява по една часть, отъ Соборна Католическа черкова, и нето една Исторія не може да каже, какъ нѣкоя отъ тѣхъ е отпаднала или измѣнила нѣщо въ догмитѣ си. Всяка една отъ тѣхъ ся имѣнува Вѣсточна, защото е на Вѣстокъ поникнала черковата, тамъ сж сичкитѣ Иерархійски престоли, тамъ сж държани вселенскитѣ собори, които приема всяка една отъ слово до слово. Всяка една е Апостолска, защото си има назначеніето отъ Апостолитѣ, държи тѣхнитѣ науки, пази сичко каквото сж тѣ установили, и отъ тѣхъ си има Иерархіята.— Сичкитѣ тия и

стински Православни черкови, отличаватъ ся съ чистъ духовенъ характеръ, чисти сж отъ всякакви политически мисли, и никоги не сж употребявали насилственни мѣрки, за да распространяватъ предѣлитѣ си, или да запазятъ междуособнiя миръ. Нето една до сега не е съгрѣшила на науката си. Върху това свидѣтельствува Исторiята, а освѣнъ Исторiята, и постоянното нѣино съгласiе въ сичко съ древнитѣ символи и исповѣданiя. Нето въ една не е престанала отъ да дѣйствува спасителната Божiя благодатъ, защото всяка една си има Иерархiята, има си истинската наука върху вѣрата и благочестiето, има си свѣщеннодѣйствiята за свѣтитѣ тайни; и никоги не може да изчезне. Наистина, чи Православната черкова има и въ днешно врѣме много гонители, но тя съ духовната си сила, остава за винаги непоколебима. Членоветѣ ѝ отъ день на день ся умножаватъ; и Православiето си прави най-голѣма честь и слава.

ВАЖНОСТЪТА НА ХРИСТИАНСКОТО ВЪСПИТАНИЕ.

Споредъ както е нужно свѣтлина на тѣлесното око, за да може да глѣда (види); тѣй и на човѣческiя духъ е нужна свѣтлина, за да може да познае истинната; тѣзи свѣтлина е отъ два вида: едната е вътрешна и на насъ принадлежаша, а то е нашiя „умъ“ а другата е външна, която е на вънъ отъ насъ, и която можемъ да приемемъ само съ чиста вѣра, а то е: „Божiето откровение“, което ся намѣрва съвсѣмъ чисто въ Св. Писанiе, и въ наукитѣ на едната, свята, соборна и Апостолска църква Христова. Само въ Христiанството

намѣрваме нѣ сичкитѣ истински и правиначяла на доброто възпитаніе. Христіанската църква неотхвърля откритіята отъ здравія разумъ, на човѣческія умъ и искусствата въ дѣлата на възпитаніето, но ги уважава споредъ колкото заслужватъ; но църквата Христова, упжтва ни да испитаме сичкитѣ откритія и искусства на човѣческія умъ, и онова да приемемъ и употрѣбляваме, което ся съгласява съ нашето вѣчно опредѣленіе, и което ще ни помага въ напредъкътъ, а онова да отхвърляме което е противно. Съ една рѣчь, святата наша църква съ Божественната си благодать на святія духъ, винаги изцѣрява въ насъ онова което е немошно, и допълнява онова което е непълно и несвършено, а съ това възпитава както частни лица, тѣй и цѣль народъ, който ѝ слуша.

Съ най голѣмата серіозность, съ която работятъ за възпитаніето, най ученитѣ педагози (професори) въ Западна Европа отъ двесте и повѣче години, безъ друго би измислили различни срдства и по-лесенъ начинъ за възпитаніето на младитѣ, само ако бѣхж си основавали дѣлата споредъ Христіанското ученіе. Нъ като непочитахж и непознавахж силжж на Православіето, много пѣти сж излѣзвали на вѣнъ отъ предѣлитѣ въ наукяжж си, и отстѣпали отъ вѣчнитѣ истински прѣдмети.

Народнитѣ наши учители, священници и родители, когато възпитаватъ дѣцата си, трѣба да ся държатъ винаги неотстѣпнително съ Христіанското ученіе, и предъ всичко да испитватъ всяко ново човѣческо искусство, откритіе и ученіе, дето само онова да приематъ което е добро; а винаги да иматъ въ умътъ и въ сърдцето си свѣтътъ на Божественія нашъ Спаситель, който казва: *„Търсете най-напредъ царството Божіе и Неговата правда, и тогазъ ще ви ся предаде сичко друго.“*

ПОБОЖНОСТЪТА Е ПЪРВА ЧЕЛОВЪ- ЧЕСКА ДОБРОДѢТЕЛЬ.

„Народи пропадѣтъ, прѣстоли ся развалятъ!
Черковата стои винаги непоколебима!“ — Казалъ
е на Св. Елена Наполеонъ, като ся сѣтилъ на Бога.

Човѣкъ, когато е въ злощастіе най-напредъ
ся сѣща на Бога, и на умътъ му пада молитва.
Но блазе на оногова който ся сѣща на Бога, и
кога е радостенъ.

Побожната душа е като плодоносна година,
на която ся радва сѣкій. Побожень човѣкъ, ви-
наги ся труди да прави добро.— Не е било врѣ-
ме, нето ще бѣде, когато не е било Богъ; а сѣ-
що не е билъ нето единъ народъ безъ вѣра. Най-
дивитѣ народи пакъ вѣрватъ че има едно съще-
ство, което имъ дава животъ. И хвалятъ го съ
всяко задоволствіе.

Многобожній Цицero казва: вѣрата помага на
всяка държава, тя подкрепя фамилярнія животъ,
и прави да ся почита сичко онова което е хубаво.

Колкото ся е човѣкъ повѣче просвѣщавалъ,
сѣ повѣче ся увѣрявалъ, какъ нищо не ся случ-
ва на този свѣтъ, безъ милостъта Божіа.

Толкози вѣка ся губи човѣчеството въ невѣже-
ството, като незнаеше нищо за сътворителя си, да-
же и самія избранній народъ Израилтянскій, забра-
вяше съвѣтитѣ на великія си пророкъ Мойсей, най-
послѣ непослуша нето пророцитѣ си които му казва-
хъ за дохожданіето на Спасителя ни Исуса Христа.

До дето е Израилтянскій народъ билъ побо-
жень, като слушалъ и изпълнявалъ заповѣдитѣ Бо-
жіи, до тогазъ е растѣлъ и напръдвалъ, а щомъ
е забравилъ на Божіитѣ благодѣнія, хляда зло-
щастія паднахъ на него.

Отъ както пѣкъ вѣрата и науката Христова,
просвѣщава и умѣдрява човѣческія родъ, сви-
дѣтелствува ни исторіята, какъ сѣ живѣли наро-
дитѣ и чястни лица, какво междуособно почитаніе
сѣ имали, а иматъ го даже и днесъ.

Въ сегашно врѣме, много пѣти ся появява- хъ безсрамни безбожници, като желаяхъ да раз- валятъ черковата и да погазятъ Господа. Но тѣ бѣхъ съвсемъ, безумни! Човѣкъ да мъдрува и да иска да разваля онова, което цѣль свѣтъ неможе никоги нето да познае, то е най-голѣма глупость. Такива люди неможатъ да видятъ насилствено слън- цето на вѣрата и силѣта ѝ. Такива люди ся изгуб- ватъ съ общо проклѣтие отъ лицето на земята. Виѣсто да ся наслаждаватъ отъ дароветѣ и плодове- тѣ на сътворителя си, тѣ падатъ въ грозна пропастъ.

Човѣкътъ, който е сътворенъ отъ земь, знае какъ ще отиде пакъ въ земьта когѣ да е; но трѣба да знае гдѣ ще му отиде и душата послѣ смъртъта, която е невещественна частица на духътъ Божій!...

Нашія Българскій народъ винаги е ималъ въ душата си побожността, и тя го е рѣководила въ всяко прѣдпріятіе.

Въ днешно врѣме ся умножихъ духовнитѣ науки, и нашія народъ осѣща нуждата на плодътъ имъ; но за да ся сподоби нѣхой съ тія науки, при- нужденъ е, нажалость да ги търси въ чужди училища.

Народи и царства ще ся изгубватъ, а вѣрата ще остане непоколебима.

Трѣбва прочее да оставиме сичкытъ мъдрова- нія на стрѣна, а да държиме побожността, която е първа добродѣтель на всякъ Християнинъ.

Св. Іованъ Златоустъ казва: Когато искате да развалите Черковата, по-напрѣдъ развалете слънце- то, месѣцътъ и звѣздитѣ. По лесно ще угасишъ свѣ- тлината на слънцето, нежели да разсипешъ Черковата.

А ние братя като членове на Христіанската Черкова, трѣбва да ся трудиме, дето побожно- стьта, да бѣде за винаги първа добродѣтель на нашія народъ.

 Българ. Черковно Пѣвческо Дружество
въ града ни, рѣши едногласно да ся испроводятъ
тѣзи година двама ученика въ Богословското у-
чилище въ Бѣлградъ; и на 18-ий Августъ учени-
цитѣ ся испроводихъ съ голѣмъ радостъ и съ
сичкытѣ потребности. — Да ли отговори дру-
жеството съ това си дѣло на назначеніето си?
Това мислимъ не ще доказателства. — Браво! да
живѣятъ членовѣ на дружеството! Това е дѣ-
ло за слава! Нѣма още нито една година отъ
пакто ся е основало, а испроводи ученици да ея
учятъ. Наисшинъ, това е голѣмъ успѣхъ и примѣръ!

Годишна цѣна за »СЛАВА« духовно списаніе е: гроша 20.— Безъ предплатъ спомоществователи не сж приети.— Писма или статіи за обнародваніе ще ся оправятъ направо до издателя. Настоятелиѣ отговарятъ за стойносттаѣ.

Съдържаніе: Слово на успѣніе Богород.— Священникѣтъ и длѣжностіѣ му.— Защо е сътворенъ човѣкътъ?— Православна черкова.— Важността на Христіанското вѣспитаніе.— Побожността е първа човѣческа добродѣтель.

К Г-нъ Стоянъ И. Роглевъ въ Руссе подарява едно годишно теченіе за Читалището въ Бебрево.— Сжщо и Г-нъ Ганчу Н. Овчаревъ подарява за Священницитѣ въ Карлово.

К Умоляваме онія Г-да настоятели, които не сж внесли още предплатъ, да побързатъ, да ни ѣж внесятъ по скоро, защото и отъ насъ искатъ напредъ. Сжщо молиме и онія Г-да, до които бѣхме изпровозили отъ книжкитѣ „Юстина“ и др. да ни испратятъ стойносттаѣ, съ което ще ни улеснитъ не малко.
